

دستورالعمل های هواپیمایی کشوری
Civil Aviation Directives (CAD)

شیوه نامه ۵۰۰۱
CAD 5001

AIR TRAFFIC CONTROLLER LICENCE

گواهینامه مراقبت پرواز

فهرست مندرجات

۳	۱- کلیات .....
۳	۱-۱- هدف .....
۳	۲-۱- حدود .....
۳	۳-۱- مسئولیت اجرا .....
۳	۴-۱- انتشار، کنترل و توزیع سند .....
۳	۵-۱- تعاریف .....
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	۲- فرآیند کار .....
۳۳	پیوست ۱- نمودار گردش فرایند .....
۳۴	پیوست ۲- فرم .....
۳۵	پیوست ۳- فرم .....

۱- کلیات

این دستورالعمل براساس آیین نامه اجرایی گواهی نامه های متخصصان فنی هواپیمایی و مؤسسه های مربوط به تعلیم و تربیت متخصصان فنی هواپیمایی (غیرنظامی) و آخرین ویرایش انکس یک ایکائو مصوب تهیه و تأیید گردیده است.

۱-۱- هدف

هدف این شیوه نامه، ایجاد الزامات در خصوص متقاضیان گواهینامه یا ریتینگ مراقبت پرواز و الزامات مرکز آموزش مراقبت پرواز می باشد.

۱-۲- حدود

محدوده اثر این شیوه نامه شامل کلیه متقاضیان مراقبت پرواز و مراکز آموزشی مرتبط با مراقبت پرواز می باشد.

۱-۳- مسئولیت اجرا

مسئول اجرا این شیوه نامه دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی می باشد.

۱-۴- انتشار، کنترل و توزیع سند

این دستورالعمل مطابق مفاد دستورالعمل ۴۰۰۰، دستورالعمل مدیریت مستندات منتشر و به روز رسانی خواهد شد.

مسئولیت حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده دفتر نظارت ارزیابی عملکرد و تضمین کیفیت می باشد.

۱-۵- تعاریف

در این شیوه نامه، واژه های زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

گواهینامه:

ریتینگ:

بخش اول: الزامات متقاضیان گواهینامه یا ریتینگ مراقبت پرواز

گواهینامه ها و ریتینگ های مراقبت پرواز از نظر دسته بندی به موارد ذیل تقسیم می گردد:

❖ گواهینامه مراقبت پرواز (Air Traffic Controller Licence)

- ریتینگ برج کنترل پرواز (Aerodrome Control Rating)
- ریتینگ کنترل تقرب پرواز (Approach Control Procedural Rating)
- ریتینگ رادار تقرب پرواز (Approach Control Surveillance Rating)
- ریتینگ مرکز کنترل پرواز منطقه ای (Area Control Procedural Rating)
- ریتینگ رادار مرکز کنترل منطقه ای (Area Control Surveillance Rating)
- معلم آموزشی مراقبت پرواز (ATC Instructor)
- معلم آموزشی منتخب مراقبت پرواز (ATC Designated Instructor)

متقاضیان گواهینامه یا ریتینگ مراقبت پرواز باید دوره های آموزشی را در مرکز آموزش تایید شده توسط سازمان هواپیمایی کشوری گذرانده باشند.

۲- الزامات متقاضیان مراقبت پرواز

۱-۲- گواهینامه مراقبت پرواز (AIR TRAFFIC CONTROLLER LICENCE)

۱-۱-۲- شرایط صدور گواهینامه مراقبت پرواز:

- موفقیت در آزمون کتبی
- دارا بودن تجربه کاری لازم

-دارا بودن مهارت کاری مورد نیاز

-صلاحیت پزشکی

۲-۱-۲-آزمون کتبی

آزمون کتبی شامل دو مرحله آزمون پایه و آزمون تخصصی ریتینگ میباشد که به شرح ذیل میباشد:

آزمون پایه مراقبت پرواز شامل موارد ذیل میباشد:

۲-۱-۲-۱- شرایط عمومی

الف- داوطلب باید دارای ملیت ایرانی باشد.

ب- حداقل سن داوطلب باید ۲۱ سال تمام باشد.

ج- داوطلب باید دوره آموزشی رشته مراقبت پرواز را در مرکز مورد تأیید سازمان هواپیمایی کشوری با موفقیت گذرانده باشد.

د- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

ه- داوطلب باید فرم تکمیل شده ثبت نام آزمون معرفی شده از مرکز آموزش را ارائه دهد.

تبصره: تأیید فرم فوق از سوی واحد مربوط به منظور تأیید مطالب فوق می باشد.

۲-۲-۱-۲- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات ذیل را در مرکز آموزش تأیید شده، با موفقیت بگذراند:

- مقررات هوایی (AIR LAW)

- تجهیزات کنترل ترافیک هوایی (AIR TRAFFIC CONTROL EQUIPMENT)

- اطلاعات عمومی در مورد اصول پرواز، اصول کارکرد موتور و سیستم های هواپیما، کارآئی هواپیما نسبت به عملیات کنترل ترافیک هوایی

(GENERAL KNOWLEDGE IN PRINCIPLES OF POWERPLANTS, SYSTEM AND AIRCRAFT PERFORMANCE)

- کارایی و محدودیت های انسانی (HUMAN PERFORMANCE AND LIMITATION)

- اصول رادیو تلفنی (RADIOTELEPHONY)

- هواشناسی (METEORLOGY)

- ناوبری (NAVIGATION)

- دستورالعمل های عملیاتی (OPERATIONAL PROCEDURE)

- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

تبصره ۱: آزمون فوق حداکثر سه ماه پس از اشتغال به کار داوطلبین در واحدهای مراقب پرواز و با معرفی اداره کل مراقبت پرواز انجام خواهد پذیرفت (مبنای اشتغال به کار تاریخ شروع کارآموزی داوطلبین مندرج در فرم L3 خواهد بود)

تبصره ۲: کسب نمره قبولی در آزمون های عمومی جهت شرکت در کلیه آزمونهای اختصاصی مراقبت پرواز الزامی می باشد.

۳- آزمون تخصصی (رتینگ)

۳-۱- رتینگ برج کنترل پرواز (AERODORME CONTROL RATING)

۳-۱-۱- شرایط عمومی

- در آزمون پایه مراقبت پرواز موفقیت کسب نموده باشند.
- تجربیات مندرج در این آئین نامه را بر اساس فرم تائید شده L3 کسب نموده باشند.
- توانائی لازم بر اساس فرم L1 جهت ارائه سرویس مراقبت پرواز در برج کنترل پرواز را کسب نموده باشند.
- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

۳-۱-۲- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات زیر را با موفقیت بگذراند.

- طرح فرودگاه (AERODROME LAYOUT)
- ساختار فضائی (AIRSPACE STRUCTURE)
- قوانین اجرائی، دستورالعمل ها و منابع اطلاعات (APPLICABLE RULES, PROCEDURES AND SOURCE OF INFORMATION)
- سیستم های ناوبری هوائی (AIR NAVIGATION FACILITIES)
- تجهیزات کنترل ترافیک هوائی و استفاده آنها (AIR TRAFFIC CONTROL EQUIPMENT AND ITS USE)
- خصوصیات ترافیک هوایی (CHARACTERISTICS OF AIR TRAFFIC)
- پدیده های هواشناسی (WEATHER PHENOMENA)
- دستورالعمل های اضطراری و جستجو و نجات (EMERGENCY AND SAR PLANS)
- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

۳-۲- ریتینگ کنترل تقرب پرواز (APPROACH CONTROL PROCEDURAL RATING)

۳-۲-۱- شرایط عمومی

- دارای ریتینگ معتبر برج کنترل پرواز فرودگاه مربوطه باشند.
- تجربیات مندرج در این آئین نامه بر اساس فرم تائید شده L3 کسب نموده باشند.

- توانائی های لازم بر اساس فرم L1 جهت ارائه سرویس مراقبت پرواز در واحد تقرب پرواز را کسب نموده باشند.
- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

۳-۲-۲- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات زیر را با موفقیت بگذراند:

- ساختار فضائی (AIRSPACE STRUCTURE)
- قوانین اجرائی دستورالعمل ها و منابع اطلاعات (APPLICABLE RULES, PROCEDURES AND SOURCE OF INFORMATION)
- سیستم های ناوبری هوائی (AIR NAVIGATION)
- تجهیزات کنترل ترافیک هوائی و استفاده آنها (AIR TRAFFIC CONTROL EQUIPMENT AND ITS USE)
- خصوصیات ترافیک هوائی (CHARACTERISTICS OF AIR TRAFFIC)
- پدیده های هواشناسی (WEATHER PHENOMENA)
- دستورالعمل های اضطراری، جستجو و نجات (EMERGENCY AND SAR PLANS)
- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

۳-۳- ریتینگ رادار تقرب پرواز (APPROACH CONTROL SURVEILLANCE RATING)

۳-۳-۱- شرایط عمومی

- دارای ریتینگ معتبر تقرب پرواز فرودگاه مربوطه باشد.
- دوره رادار مورد تائید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی را گذرانده باشد.
- تجربیات مندرج در این آئین نامه را بر اساس فرم تائید شده L3 کسب نموده باشند.
- توانائی های لازم بر اساس فرم L1 جهت ارائه سرویس مراقبت پرواز در واحد رادار تقرب پرواز را کسب نموده باشند.

- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

۳-۲-۳- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات زیر را با موفقیت بگذراند.

- آشنایی با اصول، استفاده، و محدودیت های سیستم رادار و سایر سیستم های نظارتی و تجهیزات وابسته به آن (RINICIPLES, USE AND LIMITATION OF RADAR OTHER SURVELLANCE SYSTEM)
- مقررات مربوط به ارائه دستورالعمل های رادار تقرب (PROCEDURES FOR THE PROVISION OF (RADAR APPROACH
- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

۳-۴- ریتینگ مرکز کنترل پرواز منطقه ای (AREA CONTROL PROCEDURAL RATING)

۳-۴-۱- شرایط عمومی

- در آزمون پایه مراقبت پرواز موفقیت کسب نموده باشند.
- تجربیات مندرج در این آیین نامه را بر اساس فرم تأیید شده L3 کسب نموده باشند.
- توانائی های لازم بر اساس فرم L1 جهت ارائه سرویس مراقبت پرواز در مرکز کنترل پرواز را کسب نموده باشند.
- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

۳-۴-۲- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات زیر را با موفقیت بگذراند.

- ساختار فضائی (AIRSPACE STRUCTURE)
- قوانین اجرائی، دستورالعملها و منابع اطلاعات (APPLICABLE RULES, PROCEDURES AND SOURCE OF INFORMATION)

- سیستم های ناوبری هوایی (AIR NAVIGATION FACILITIES)
- تجهیزات کنترل ترافیک هوایی و استفاده آنها (AIR TRAFFIC CONTROL EQUIPMENT AND ITS USE)
- خصوصیات ترافیک هوایی (CHARACTERISTICS OF AIR TRAFFIC)
- پدیده های هواشناسی (WEATHER PHENOMENA)
- دستورالعملهای اضطراری، جستجو و نجات (EMERGENCY AND SAR PLANS)
- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

۳-۵- ریتینگ رادار مرکز کنترل منطقه ای (AREA CONTROL SURVEILLANCE RATING)

۳-۵-۱- شرایط عمومی

افرادی می توانند در این آزمون شرکت نمایند که:

- دارای ریتینگ مرکز کنترل منطقه ای باشند.
- دوره رادار مورد تایید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی را گذرانده باشد.
- تجربیات مندرج در این آئین نامه را بر اساس فرم تایید شده L3 کسب نموده باشند.
- توانایی های لازم بر اساس فرم L1 جهت ارائه سرویس رادار منطقه ای را کسب نموده باشند.
- داوطلب باید حداقل سطح ۴ زبان انگلیسی (مطابق استاندارد انکس یک ایکائو) را کسب نماید و گواهینامه زبان انگلیسی ایشان معتبر باشد.

۳-۵-۲- شرایط اختصاصی

متقاضی باید آزمون مربوط به موضوعات زیر را با موفقیت بگذارند:

- آشنایی با اصول، استفاده، و محدودیتهای سیستم رادار و سایر سیستمهای نظارتی و تجهیزات وابسته به آن (PRINCIPLES, USE AND LIMITATION OF RADAR, OTHER) SURVEILLANCE SYSTEM)
- مقررات مربوط به ارائه دستورالعمل های رادار مرکز کنترل (PROCEDURES FOR THE PROVISION OF ACC (SURVEILLANCE

- عوامل انسانی (HUMAN FACTOR)

۴- تجربه کاری

تجربه یعنی کارآموزی (ON JOB TRAINING) مورد تأیید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی در واحدهای مراقبت پرواز که نیاز به اخذ ریتینگ دارند، بطوریکه حداقل زمان تعیین شده رعایت و تحت نظر معلم آموزشی و یا کنترلر با تجربه انجام گردیده باشد.

۴-۱- حداقل زمانهای کارآموزی جهت اخذ ریتینگ های مربوطه به شرح زیر می باشد:

۴-۱-۱- ریتینگ برج کنترل پرواز: (AERODROME CONTROL RATING)

حداقل ۲۰۰ ساعت یا ۸ ماه کارآموزی (OJT) در واحد تقریب پرواز هر کدام که بیشتر است.

۴-۱-۲- ریتینگ تقرب پرواز: (APPROACH CONTROL PROCEDURAL RATING)

حداقل ۳۰۰ ساعت یا ۱۲ ماه کارآموزی (OJT) در واحد تقریب پرواز هر کدام که بیشتر است بعد از اخذ ریتینگ برج کنترل پرواز

۴-۱-۳- ریتینگ رادار تقرب پرواز: (APPROACH CONTROL SURVEILLANCE RATING)

حداقل یکسال بعد از اخذ ریتینگ تقرب پرواز و حداقل ۱۸۰ ساعت یا ۴ ماه کارآموزی (OJT) با رادار مربوطه هر کدام که بیشتر است.

۴-۱-۴- ریتینگ مرکز کنترل منطقه ای: (AREA CONTROL SURVEILLANCE RATING)

حداقل ۴۰۰ ساعت یا ۱۴ ماه کارآموزی (OJT) در واحد مرکز کنترل منطقه ای هر کدام که بیشتر است.

۴-۱-۵- ریتینگ رادار مرکز کنترل منطقه ای (AREA CONTROL SURVEILLANCE RATING)

حداقل یکسال بعد از اخذ ریتینگ مرکز کنترل منطقه ای و حداقل ۱۸۰ ساعت و یا ۴ ماه کارآموزی (OJT) با رادار مربوطه هر کدام که بیشتر است.

تبصره ۱: ساعت کارآموزی (OJT) جهت کسب تجربه لازم در هر واحد در فرم مربوطه (L3) ثبت خواهد شد و توسط معلم آموزشی یا کنترلر با تجربه و تأیید مسئول مراقبت پرواز واحد مربوطه تأیید می گردد.

تبصره ۲: گذراندن حداکثر ۳۰٪ ساعت کارآموزی (OJT) فوق الذکر در سیمولاتورهای (Simulator) مورد تأیید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی قابل قبول خواهد بود.

۵- مهارت کاری لازم

- توانائی های لازم بر اساس فرم (LI) جهت ارائه سرویس های مراقبت پرواز در واحدهای مربوطه که توسط معلم آموزشی منتخب دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی (DESIGNEE) تأیید می گردد.

- توانائی لازم بر اساس فرم (L2) برای تمدید گواهینامه جهت ارائه سرویس های مراقبت پرواز در واحدهای مربوطه که توسط معلم آموزشی منتخب دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی (designee) تأیید می گردد.

۶- صلاحیت پزشکی

- متقاضی هر rating، باید دارای گواهینامه معتبر ارزیابی پزشکی باشد که توسط پزشک معاین یا در مرکز پزشکی معتبر در سطح کلاس ۳ انجام شده باشد.

نکته: ارزیابی پزشکی کلاس ۳ بر اساس CAD 6201 انجام شود.

۷- اختیارات

۷-۱- اختیارات دارنده ریتینگ برج کنترل پرواز: (PRIVILEGES OF AERODROME CONTROL)
(RATING)

دارنده گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز برج کنترل پرواز مجاز به ارائه و یا نظارت بر ارائه سرویس مراقبت پرواز در فرودگاهی که در آن مجوز خود را دریافت کرده است می باشد.

۲-۷- اختیارات کنترل تقرب: (PRIVILEGES OF APPROACH CONTROL PROCEDURAL RATING))

دارنده گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز تقرب پرواز مجاز به ارائه و یا نظارت بر ارائه سرویس مراقبت پرواز در فضای تحت کنترل می باشد.

۳-۷- اختیارات دارنده ریتینگ کنترل رادار تقرب: (PRIVILEGES OF APPROACH) (SURVEILLANCE RATING)

دارنده گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز کنترل رادار تقرب مجاز به ارائه و یا نظارت بر ارائه سرویس مراقبت پرواز با استفاده از رادار و یا سیستم نظارتی در فضای تحت کنترل می باشد.

۴-۷- اختیارات دارنده ریتینگ کنترل منطقه ای: (PRIVILEGES OF AREA CONTROL PROCEDURAL RATING)

گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز کنترل منطقه ای مجاز به ارائه و یا نظارت بر ارائه سرویس مراقبت پرواز در فضای تحت کنترل می باشد.

۵-۷- اختیارات دارنده گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز کنترل رادار منطقه ای: (PRIVILEGES OF AREA CONTROL SURVEILLANCE RATING)

دارنده گواهینامه مراقبت پرواز با مجوز کنترل رادار منطقه ای مجاز به ارائه و یا نظارت بر ارائه سرویس مراقبت پرواز با استفاده از رادار در فضای تحت کنترل می باشد.

۸- شرایط تمدید اعتبار ریتینگ (RATING VALIDATION)

در صورت احراز شرایط مندرج در بندهای ذیل، گواهینامه کنترلر مراقبت پرواز قابل تمدید خواهد بود:

- هر کنترلر مراقبت پرواز برای معتبر نگاه داشتن ریتینگ خود باید بر طبق ضوابط تعیین شده توسط پزشک مجاز و مورد تأیید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی مورد معاینه پزشکی (MEDICAL FITNESS) در کلاس ۳ قرار بگیرد و فرم تکمیل شده را از طریق اداره کل مراقبت پرواز به دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی ارسال دارد.

تبصره: کنترلرها تا سن چهل سال هر ۲ سال یکبار و کنترلرهای بالای سن ۴۰ سال هر سال یکبار باید مورد آزمایشات پزشکی قرار بگیرند.

- هر کنترلر مراقبت پرواز به منظور معتبر نگاه داشتن ریتینگ خود می بایست هر سال یک بار توسط معلم آموزشی منتخب (DESIGNEE) دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی، مورد ارزشیابی قرار گیرد. این ارزشیابی مطابق با مواد مندرج در فرم (L2) و بصورت عملی خواهد بود که پس از تکمیل، فرم مربوطه از طریق اداره کل مراقبت پرواز به دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی ارسال خواهد گردید.

- هر کنترلر مراقبت بمنظور معتبر نگهداشتن ریتینگ مربوطه می بایست حداقل ۱۲ ساعت در طول ۴ ماه گذشته کار عملی در واحد مربوطه داشته باشد. ثبت کار عملی در فرم (L3) انجام می پذیرد و پس از تائید مسئولین ذیربط از طریق اداره کل مراقبت پرواز به دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی ارسال خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتیکه عدم اشتغال در واحدهای مراقبت پرواز بیش از ۴ ماه و کمتر از یکسال بطول انجامد، به منظور تمدید اعتبار ریتینگ، ارایه ۴ ساعت کار عملی به ازای هر ماه دوری از کار در واحد مربوطه تحت نظر کنترلر دارای ریتینگ معتبر آن واحد و ارائه فرم های (L2 و L3) با تائید مسئولین ذیربط به دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی الزامی می باشد.

تبصره ۲: در صورتیکه عدم اشتغال در واحدهای مراقبت پرواز مربوطه بیش از دو سال به طول انجامد، مورد از سوی دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی بررسی و تصمیم گیری به عمل خواهد آمد.

تبصره ۳: فرم های L1, L2, L3 در ضمیمه این آئین نامه درج می باشد.

۹- تبدیل ریتینگ در صورت انتقال از یک فرودگاه به فرودگاه دیگر

- کنترلر برج، تقرب پرواز و رادار تقرب پرواز در صورت انتقال از فرودگاهی به فرودگاه دیگر بایستی پس از کسب حداقل صد درصد تجربه مندرج در بند ۲ این آئین نامه و تکمیل فرم های (L3) به تائید مسئول واحد

مربوطه و (L1) به تائید معلم آموزشی منتخب (DESIGNEE) دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی، ریتینگ نامبردگان در فرودگاه جدید قابل درج در گواهینامه خواهد بود.

تبصره ۱: کنترلرهای مرکز کنترل منطقه ای که دارای ریتینگهای معتبر می باشند، در صورت انتقال به مرکز کنترل دیگری در کشور پس از کسب ۱۰۰ درصد تجربه مندرج در بند ۲ این آئین نامه و تکمیل فرم های (L3) به تائید مسئول واحد مربوطه و (L1) به تائید معلم آموزشی منتخب دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی، ریتینگ نامبردگان در مرکز کنترل جدید قابل درج در گواهینامه خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت انتقال کنترلرهای مرکز کنترل و رادار مرکز کنترل که دارای ریتینگ معتبر می باشند به فرودگاه شهرستان ها و یا بالعکس انتقال کنترلرهای برج، تقرب پرواز شهرستانها به مرکز کنترل پس از کسب ۱۰۰٪ تجربه مندرج در بند ۲ و تکمیل فرم های L3 به تائید مسئول مراقبت پرواز واحد مربوطه و L1 به تائید معلم آموزشی منتخب دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی و موفقیت در آزمون مربوطه ریتینگ نامبردگان قابل درج در گواهینامه خواهد بود.

۱۰- معلم آموزشی

۱۰-۱- معلم آموزشی مراقبت پرواز (ATC Instructor)

۱۰-۱-۱- شرایط احراز

- دارای ریتینگ معتبر واحد مربوطه در فرودگاه ذیربط باشد.
- حداقل ۵ سال و یا بالاترین سال تجربه کاری پیوسته بعد از اخذ اولین ریتینگ مربوطه در واحد مربوطه در فرودگاه ذیربط را دارا باشد.
- مهارت و کارائی نامبرده پس از معرفی اداره کل مراقبت پرواز مورد تائید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی قرار بگیرد.

۱۰-۱-۲- اختیارات

- معلم آموزش مراقبت پرواز مجاز به آموزش و یا نظارت بر آموزش کنترلرهای مراقبت پرواز به منظور دریافت مجوزهای مختلف مراقبت پرواز می باشد.
- تائید فرم های L2 مراقبت پرواز برای تمدید ریتینگ.

۱۰-۲- معلم آموزشی منتخب مراقبت پرواز (ATC DESIGNATED INSTRUCTOR)

- ۱۰-۲-۱- شرایط احراز
  - کلیه ریتینگ های معتبر مراقبت پرواز فرودگاه یا مرکز کنترل مربوطه را دارا باشد.
  - حداقل ۱۰ سال و یا بالاترین سال تجربه کاری پیوسته بعد از اخذ ریتینگ های مربوطه در واحدهای ذیربط را دارا باشد
  - مهارت و کارآیی نامبرده مورد تائید دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی قرار بگیرد.
  - صلاحیت های نامبرده مورد تائید مبادی ذیربط قرار بگیرد.

نکته: انتخاب افراد مذکور از میان معلمین آموزشی مراقبت پرواز به پیشنهاد دفتر گواهینامه های پرسنل هوانوردی و تائید معاونت استاندارد پرواز انجام میشود.

- ۱۰-۲-۲- اختیارات
  - معلم آموزشی منتخب مراقبت پرواز به منظور دریافت و یا معتبر نگهداشتن مجوزهای مختلف متقاضیان ریتینگ مراقبت پرواز می باشد.

بخش دوم: الزامات مرکز آموزش مراقبت پرواز

۱۱- الزامات مراکز آموزش مراقبت پرواز

- مرکز آموزش باید نظامنامه آموزشی و روش اجرایی برای استفاده و راهنمایی پرسنل مرکز آموزش ایجاد نماید این نظامنامه باید شامل موارد ذیل باشد:
- توصیف کلی از محدوده اختیارات مرکز آموزش؛
- محتوای برنامه های آموزشی که شامل آموزش و تجهیزات مورد استفاده است.
- شرحی از سیستم تضمین کیفیت مرکز آموزش
- شرحی از امکانات مرکز آموزش
- نام، وظایف و صلاحیت شخص (اشخاص) تعیین شده به عنوان مسئول انطباق با الزامات مرکز آموزش
- شرح وظایف و صلاحیت پرسنل تعیین شده به عنوان مسئول برنامه ریزی، انجام و نظارت بر آموزش
- شرحی از روشهای اجرایی مورد استفاده شده برای ایجاد و حفظ صلاحیت پرسنل آموزشی
- شرح روش استفاده شده برای تکمیل و نگهداری سوابق آموزشی
- شرحی از آموزش های مورد نیاز برای تطابق با رویه ها و الزامات سازمان در صورت نیاز
- شرح وظایف و نحوه انتخاب افراد مجاز برای گرفتن آزمون مطابق الزامات سازمان
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند که نظامنامه آموزشی و روش اجرایی در صورت نیاز اصلاح شده باشد تا محتویات آن به روز نگهداری شود.
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند یک نسخه از تمام اصلاحات مربوط به دستورالعملهای آموزشی و روش اجرایی، در اسرع وقت به تمام افراد یا بخشهای مربوطه، ارائه شود.
- مرکز آموزش باید یک نسخه از نظامنامه آموزشی و روش اجرایی را به سازمان جهت تایید ارائه نماید.

- مرکز آموزش باید یک سیستم تضمین کیفیت که قابل قبول سازمان باشد ایجاد نماید که تضمین کند که آموزشها و شیوه های آموزشی مطابق با تمام الزامات مرتبط است.
- نکته: سیستم تضمین کیفیت باید ممیزی مستقلی داشته باشد که اطمینان حاصل کند هر ساله تمامی موارد اجرایی مرکز آموزش، از جمله تمام فعالیت های *Subcontract* بررسی می شود و همچنین ممیزی باید بصورت برنامه ریزی شده و حداقل بصورت سالانه انجام شود.
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند که امکانات و محیط کار برای انجام وظایف افراد مناسب بوده و قابل قبول برای سازمان باشد.
- مرکز آموزشی باید اطمینان حاصل کند اطلاعات لازم آموزشی، تجهیزات، وسائل تدریسی و منابع لازم برای انجام دوره هایی که برای آن تأیید شده باشد در دسترس است.
- سیمولاتور ها باید طبق الزامات تعیین شده توسط سازمان واجد شرایط باشند و استفاده از آنها باید توسط سازمان تأیید شود تا اطمینان حاصل شود که دستگاهها برای کار مناسب هستند.
- مرکز آموزش باید فردی (افرادی) را معرفی کند که در مرکز آموزش، مسئولیت تطابق با الزامات این مقررات را داراست.
- مرکز آموزش باید پرسنل لازم برای برنامه ریزی، انجام و نظارت بر آموزش های انجام شده، استخدام کند.
- شایستگی (صلاحیت) پرسنل آموزشی باید مطابق با روش اجرایی مرکز و مورد قبول سازمان باشد
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند که تمام پرسنل آموزشی مرکز، آموزشهای اولیه و تداوم را متناسب با وظایف و مسئولیت های اختصاص یافته دریافت می کنند. برنامه آموزشی ایجاد شده توسط مرکز آموزشی باید شامل آموزش در خصوص کسب دانش و مهارت های مربوط به عملکرد انسان (Human Performance) باشد.
- مرکز آموزشی باید اطمینان حاصل کند مدارک تحصیلی دانش آموزان بایگانی شده است تا نشان دهد که تمام الزامات دوره آموزشی توافق شده با سازمان محقق شده است.
- سازمان آموزشی باید اطمینان حاصل کند که یک سیستم برای نگهداری سوابق آموزشی و *qualification* معلمان آموزشی و معلمان منتخب آموزشی وجود دارد. (سوابق شامل لیست معلمان و معلمان منتخب به همراه اختیارات اعطا شده توسط مرکز میباشد).

- مرکز باید اطمینان حاصل کند که سوابق مورد نیاز بند (م) حداقل دو سال پس از اتمام آموزش نگهداری شود همچنین پرونده های مورد نیاز بند (ن) باید حداقل دو سال پس از اتمام فعالیت معلم آموزشی یا معلمین آموزشی منتخب نگهداری شوند.
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند روش اجرایی مورد قبول سازمان ایجاد شده است تا بتواند آزمونها را از طرف سازمان برگزار کند.

۱-۱۱- اختیارات مرکز آموزش مراقبت پرواز:

مرکز آموزش مراقبت پرواز مجاز است:

- نسبت به برگزار آموزش مطابق اختیارات اعطایی در گواهینامه مرکز آموزش اقدام نماید.
- نسبت به برگزاری آزمون برای آموزشهای موجود در اختیارات اعطایی در گواهینامه مرکز آموزش اقدام نماید.
- نسبت به صدور تاییدیه یا معرفی نامه یا Certificate برای دانش آموزان اقدام نماید.
- مرکز آموزش مراقبت پرواز به شرطی میتواند از اختیارات اعطایی توسط سازمان استفاده کند که گواهینامه معتبر داشته باشد و در تطابق با الزامات این دستورالعمل باشد.
- مرکز آموزش باید اطمینان حاصل کند فرم درخواست شماره FR-5001-001 برای دریافت گواهینامه به سازمان ارسال شده است.

بخش سوم: الزامات سازمان هواپیمایی کشوری

۱۲- الزامات سازمان هواپیمایی کشوری

سازمان هواپیمایی کشوری به شرط اینکه هیچ یافته سطح یک در مرکز آموزش مراقبت پرواز وجود نداشته باشد باید مطابق روش اجرایی صدور گواهینامه های مراکز آموزش، نسبت به صدور گواهینامه مرکز آموزش مطابق فرم مربوطه اقدام نماید.

۱۲-۱- یافته های مرکز آموزش به دو سطح تقسیم میشوند.

۱۲-۱-۱- یافته های سطح یک:

A level 1 finding shall be issued by the CAO.IRI when any significant non-compliance is detected with the applicable requirements, with the training organisation's procedures and manuals, with the type(s) of training and/or service(s) provided or certificate(s) which lowers or seriously endangers safety and/or results in a significant degradation of the training provided.

A level 1 finding shall include, but shall not be limited to:

- (1) failure to give the CAO.IRI access to the training organisation's facilities during normal operating hours and after two written requests;
- (2) obtaining or maintaining the validity of the training organisation certificate by falsification of submitted documentary evidence;
- (3) evidence of malpractice or fraudulent use of the training organisation certificate; and
- (4) the lack of an accountable manager.

۱۲-۱-۲- یافته های سطح دو:

A level 2 finding shall be issued by the CAO.IRI when any non-compliance is detected with the applicable requirements, with the training organisation's procedures and manuals, with the type(s) of training and/or service(s) provided or certificate(s) which could lower or endanger safety and/or could result in a degradation of the training provided.

(d) When a finding is detected during oversight or by any other means, the CAO.IRI shall, communicate the finding to the training organisation in writing and request corrective action to address the non-compliance(s) identified.

(1) In the case of level 1 findings the CAO.IRI shall take immediate and appropriate action to prohibit or limit activities, and if appropriate, it shall take action to revoke the certificate or to limit or suspend it in whole or in part, depending upon the extent of the finding, until successful corrective action has been taken by the training organisation.

(2) In the case of level 2 findings the CAO.IRI shall:

- (i) grant the training organisation a corrective action implementation period included in an action plan appropriate to the nature of the finding; and
- (ii) assess the corrective action and implementation plan proposed by the training organisation and, if the assessment concludes that they are sufficient to address the non-compliance(s), accept these.

۱۲-۲- گواهینامه مرکز آموزش حداکثر به مدت یک سال توسط سازمان صادر میشود.

نکته ۱: برای Initial Issue گواهینامه مرکز آموزش مراقبت پرواز باید کلیه یافته های سطح یک رفع شود.

نکته ۲: یافته های به صورت کتبی به مرکز آموزش مراقبت پرواز اعلام شود.

۱۲-۳- نگهداری سوابق:

سازمان باید سوابق ذیل را برای مدت ۵ سال نگهداری کند:

- گواهینامه های مرکز آموزش
- گواهینامه های پرسنل مراقبت پرواز به همراه اختیارات و rating های اعطا شده
- یافته های ممیزی
- کلیه enforcement های اعمال شده
- درخواست مرکز یا افراد مراقبت پرواز
- برنامه ممیزی و بازرسیهای (Unannounced) بطور سالانه

۱۲-۴- زمان اعتبار ارزیابی زبان انگلیسی

زمان اعتبار ارزیابی زبان متقاضیان به شرح ذیل می باشد:

- افرادی که ارزیابی زبان آنها در Level 4 باشد مدت اعتبار آنها ۳ سال از تاریخ ارزیابی زبان است.

- افرادی که ارزیابی زبان آنها در Level 5 باشد مدت اعتبار آنها ۶ سال از تاریخ ارزیابی زبان است.

- برای افرادی که سطح زبان انگلیسی آنها Level 6 می باشد محدودیت تاریخ اعتبار وجود ندارد.

۱۲-۵- ارائه طرح اقدام اصلاحی

سازمان هواپیمایی کشوری در حین ممیزی، بازرسی یا بررسی یا هر زمان دیگری، شواهدی برای عدم تطابق با این دستورالعمل داشته باشد میتواند یافته را به مرکز آموزش مراقبت پرواز بصورت کتبی اعلام کند و مرکز آموزش باید نسبت به ارائه طرح اقدام اصلاحی متناسب با timescale مورد توافق با سازمان اقدام نماید.

۱۲-۶- تعلیق، محدود کردن و ابطال گواهینامه

سازمان میتواند در شرایط ذیل نسبت به تعلیق، محدود کردن و ابطال گواهینامه، rating یا license های صادر شده اقدام نماید:

(۱) دارنده گواهینامه، rating یا license از اختیاراتی فراتر از گواهینامه صادر شده استفاده نماید.

(۲) ارائه مدارک تقلبی جهت صدور گواهینامه، rating مراقبت پرواز

(۳) عدم ارائه طرح اقدام اصلاحی در زمان مقرر

(۴) استفاده از مواد روان گردان در حین انجام وظیفه.

ضمیمه ۱

Procedure for approval of training organization

SUBJECT	SAT.	UNSAT	REMARK
1. Training and procedures manual			
1.1 The training organization shall provide a training and procedures manual for the use and guidance of personnel concerned. This manual may be issued in separate parts and shall contain at least the following information:			
a) a general description of the scope of training authorized under the organization's terms of approval;			
b) the content of the training programmes offered including the courseware and equipment to be used;			
c) a description of the organization's quality assurance system in accordance with 2;			
d) a description of the organization's facilities			
e) the name, duties and qualification of the person designated as responsible for compliance with the requirements of the approval in 4.1;			
f) a description of the duties and qualification of the personnel designated as responsible for planning, performing and supervising the training in 4.2;			
g) a description of the procedures used to establish and maintain the competence of instructional personnel as required by 4.3;			
h) a description of the method used for the completion and retention of the training records required by 5;			
i) a description, when applicable, of additional training needed to comply with an organization's procedures and requirements; and			
j) when a State has authorized an approved training organization to conduct the testing required for the issuance of a licence or			

rating in accordance with 6, a description of the selection, role and duties of the authorized personnel, as well as the applicable requirements established by the CAO.IRI.			
1.2 The training organization shall ensure that the training and procedures manual is amended as necessary to keep the information contained therein up to date.			
1.3 Copies of all amendments to the training and procedures manual shall be furnished promptly to all organizations or persons to whom the manual has been issued.			
2. Quality assurance system			
2.1 The training organization shall establish a quality assurance system, acceptable to the CAO.IRI, which ensures that training and instructional practices comply with all relevant requirements. Note: The independent audit should ensure that all aspects of training organization compliance are checked annually, including all the sub-contracted activities, and may be carried out as a complete single exercise or subdivided over the annual period in accordance with a scheduled plan.			
3. Facilities			
3.1 The facilities and working environment shall be appropriate for the task to be performed and be acceptable to the CAO.IRI.			
3.2 The training organization shall have, or have access to, the necessary information, equipment, training devices and material to conduct the courses for which it is approved.			
3.3 Synthetic training devices shall be qualified according to requirements established by the State and their use shall be approved by the CAO.IRI to ensure that they are appropriate to the task.			
4. Personnel			

4.1 The training organization shall nominate a person responsible for ensuring that it is in compliance with the requirements for an approved organization.			
4.2 The organization shall employ the necessary personnel to plan, perform and supervise the training to be conducted.			
4.3 The competence of instructional personnel shall be in accordance with procedures and to a level acceptable to the CAO.IRI			
4.4 The training organization shall ensure that all instructional personnel receive initial and continuation training appropriate to their assigned tasks and responsibilities. The training programme established by the training organization shall include training in knowledge and skills related to human performance.			
5.Records			
5.1 The training organization shall retain detailed student records to show that all requirements of the training course have been met as agreed by the CAO.IRI.			
5.2 The training organization shall maintain a system for recording the qualifications and training of instructional and examining staff, where appropriate. Note1: List of instructors and examiners Note2:Authorization of Instructor and Examiners.			
5.3 The records required by 5.1 shall be kept for a minimum period of two years after completion of the training. The records required by 5.2 shall be retained for a minimum period of two years after the instructor or examiner ceases to perform a function for the training organization			
6.Evaluation and checking			
6.1 Procedure for approved training organization to conduct the testing required for the issuance of a licence or rating,			

the testing shall be conducted by the training organization in accordance with criteria approved by the CAO.IRI.			
--	--	--	--

ضمیمه ۲

نمونه فرمهای L1 ، L2 و L3

Application for

Air Traffic Controller (ATCO) Training Organisation Approval

Applicant Address and Contact Data – ۱		
Applicant Data .a		
1.1. i 1 Na me and Add ress	(Company) Name	
	Street / Nr	
	Post Code	
	City	
	Country	
Con .ii tact Per son (res pon sible for this appl icati on)	Title	Ms ☐ Mr ☐
	Name	
	First name	
	Job title	
	Phone/Fax	
	Email	

Additional Locations .b		No ☐	Yes ☐
Location Address (1)	Name		
	Street / Nr		
	Post Code		
	City		
	Country		
Location Address (2)	Name		
	Street / Nr		
	Post Code		
	City		
	Country		
Location Address (3)	Name		
	Street / Nr		
	Post Code		
	City		
	Country		

2.1 Activity	Application for initial ATCO ☐ 3.1.1 Application for change to ATCO ☐ 3.1.2	
2.2 Original Approval Ref. please complete in case of 3.1.2		
3. Type(s) of Training for which Certification is requested in accordance with the provision of CAO.IRI Regulation		
ATCO Initial Training ☐ 3.1		
Course	Ratings	Rating endorsements
Basic Training ☐	N/A	N/A
Rating Training ☐		
3.1.1 Remarks		
ATCO Unit Training ☐ 3.2		
3.2.1 Remarks		

ATCO Continuation Training ☐ 3.3	
Course	ATCO Refresher training ☐ ATCO Conversion training ☐
3.3.1 Remarks	
ATCO Practical Instructor Training ☐ 3.4	
3.4.1 Remarks	
ATCO Assessor Training ☐ 3.5	
3.5.1 Remarks	
4. Other	
4.1. Number of staff involved in the activities under the Type of Training	
4.2 List of documentation to be provided with the application	
Organisation Exposition including company flow-charts and, as relevant, description and information on ATCO (a TO activities and organisation of partners or subcontractors	

5. Applicant's declaration and acceptance of the General Conditions and Terms of Payment

I declare that I have the legal capacity to submit this application to CAO.IRI and that all information provided in this application form is correct and complete.

I have understood that I am submitting an application for which fees or charges will be levied by CAO.IRI in accordance with government tariff.

Date	Name of Accountable Manager	Signature

This Application should be sent by fax, e-mail or regular mail to CAO.IRI

FR-5000-001

July-2018

پیوست ۱- نمودار گردش فرایند

پیوست ۲- فرم -----

پیوست ۳- فرم -----